

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku

2006/0144(COD)

28. 3. 2007

STANOVISKO

Výboru pre priemysel, výskum a energetiku

pre Výbor pre priemysel, výskum a energetiku

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o potravinárskych enzýmoch, ktorým sa menia a dopĺňajú smernica 83/417/EHS, nariadenie Rady (ES) č. 1493/1999, smernica 2000/13/ES a smernica Rady 2001/112/ES (KOM(2006)0425 – C6-0257/2006 – 2006/0144(COD))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Erna Hennicot-Schoepges

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Človek už tisíce rokov využíva prirodzene sa vyskytujúce mikroorganizmy – baktérie, kvasinky a plesne – ako aj enzýmy, ktoré produkujú, na výrobu potravín, ako sú chlieb, syr, pivo a víno. V druhej polovici 20. storočia sa významne zvýšilo používanie enzýmov pri spracovávaní potravín (napr. pečené výrobky, víno a džúsy, pivovarnícke a mliečne produkty, škrob a cukor), pričom nárast prepracovanosti metód spracovania a prípravy potravín si bude žiadať stále širšiu škálu enzýmov.

Enzýmy sú v potravinárskom priemysle nesmierne užitočné. Slúžia ako biokatalyzátory, urýchľujú biochemické reakcie, pomocou ktorých sa biologický materiál utvára alebo nakoniec rozkladá. Enzýmy môžu rozkladať komplexné molekuly (napr. uhľovodíky) na menšie jednotky, môžu katalyticky dopomôcť k zmenám štruktúry v rámci jednej molekuly (napr. izomerizácia cukru) alebo naviazať substrátové molekuly na iné osobitné molekuly (napr. tvorba bielkovín alebo materiálov bunkových stien). Enzýmy sú taktiež veľmi účinné, sú schopné urýchliť reakcie rádovo niekoľko miliónkrát bez toho, aby sa zmenili. V porovnaní s chemicky katalyzovanými reakciami ponúkajú enzymatické reakcie niekoľko hlavných výhod v podobe nižšej spotreby energie, nižšej tvorby odpadov a biologickej odbúrateľnosti. Enzýmy možno prirovnať skôr ku kľúču od konkrétneho zámku, než k chemickej sekere na rozbitie dvier. Zvýšené používanie enzýmov podnietilo vznik „komerčných“ enzýmov vyrábaných fermentáciou špeciálne vybraných mikroorganizmov.

Právne predpisy regulujúce používanie enzýmov pri spracovaní potravín v EÚ nie sú doteraz úplne harmonizované. Enzýmy používané pri spracovaní potravín sú považované buď za potravinárske prísady alebo technické pomocné látky. Potravinárske prísady sú v podstate látky pridávané do potravín, kde majú technologickú funkciu, zatiaľ čo technické pomocné látky sú v podstate látky pridávané počas spracovania potravín z technických dôvodov a môžu sa použiť v potravinách, ale v konečnom potravinárskom výrobku neplnia technologickú funkciu.

Používanie enzýmov ako potravinárskych prísad upravuje smernica 89/107/EHS. Táto smernica však v súčasnosti zahŕňa a povoľuje len dva enzýmy ako potravinárske prísady (lyzozým a invertázu). Používanie enzýmov ako technických pomocných látok nie je vôbec upravené na európskej úrovni, len na národnej úrovni. Vnútroštátna úprava v tejto oblasti sa líši v jednotlivých krajinách, pokiaľ ide o počet a typ povolených enzýmov (či už sú vyrábané geneticky modifikovanými mikroorganizmami alebo nie) pre rôzne použitie a tiež pokiaľ ide o schvaľovanie pred uvedením na trh.

Na vytvorenie rovnakých podmienok a na zabezpečenie riadneho fungovania vnútorného trhu je potrebná harmonizácia pravidiel na úrovni Spoločenstva. Cieľom navrhovaného nariadenia je harmonizovať hodnotenie bezpečnosti a povoľovanie všetkých potravinárskych enzýmov vrátane enzýmov vyrábaných geneticky modifikovanými mikroorganizmami a vyžaduje ich označovanie.

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko víta tento návrh, ktorý zavádza harmonizovaný systém hodnotenia bezpečnosti enzýmov na úrovni Spoločenstva. Aby bol však návrh ľahšie uskutočniteľný, spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko by rada

zaviedla zrýchlený postup pre potravinárske enzýmy, ktoré už členské štáty (ako napríklad Dánsko, Francúzsko alebo Spojené kráľovstvo) zhodnotili a povolili. Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko by taktiež rada navrhla určité pozmeňujúce a doplňujúce návrhy na zvýšenie právnej zrozumiteľnosti.

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku vyzýva Výbor pre priemysel, výskum a energetiku, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Text predložený Komisiou¹

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy
Európskeho parlamentu

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1
Článok 2 odsek 2 písmeno ca) (nové)

ca) látok na podporu trávenia;

Odôvodnenie

Ide o objasnenie kvôli právnej zrozumiteľnosti. Malo by byť jasné (ako sa uvádza v odôvodnení 4), že toto nariadenie sa vzťahuje len na enzýmy, ktoré sa pridávajú do potravín, kde plnia technologickú funkciu, a nie enzýmy, ktoré sú určené na konzumáciu, ako napríklad látky na podporu trávenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2
Článok 2 odsek 4

4. Toto nariadenie sa nevzťahuje na mikrobiálne kultúry, ktoré sa **tradične** používajú pri výrobe potravín a ktoré môžu obsahovať enzýmy, ale ktoré sa nepoužívajú špeciálne na ich výrobu.

4. Toto nariadenie sa nevzťahuje na mikrobiálne kultúry, ktoré sa používajú pri výrobe potravín a ktoré môžu obsahovať enzýmy, ale ktoré sa nepoužívajú špeciálne na ich výrobu.

Odôvodnenie

Ide o objasnenie kvôli právnej zrozumiteľnosti. Nie je jasné, čo zahŕňa slovo „tradične“.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

¹ Zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku.

Článok 3 odsek 2 pododsek 1a (nový)

**„prípravok z potravinárskych enzýmov“
znamená potravinárske enzýmy
v kombinácii s látkami, ktoré uľahčujú
skladovanie, predaj, štandardizáciu,
riedenie alebo rozpúšťanie potravinárskych
enzýmov.**

Odôvodnenie

Pojem „prípravok z potravinárskych enzýmov“ v tomto návrhu chýba. Na zjednodušenie obchodného označovanie potravinárskych enzýmov sa tento pojem uvádza v článku 8.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4
Článok 6 odsek 2 písmeno a)

a) **názov** potravinárskeho enzýmu;

a) **definíciu** potravinárskeho enzýmu vrátane jeho bežného alebo odporúčaného názvu, systematického názvu a synonym, a podľa možnosti v súlade s názvoslovím Medzinárodnej únie biochémie a molekulárnej biológie a v prípade komplexných enzýmov názov určený na základe tej činnosti enzýmu, ktorá určuje funkciu enzýmov;

Odôvodnenie

Ak je to možné, mal by sa použiť najpresnejší názov, založený na názvosloví Medzinárodnej únie biochémie (IUB). V prípade komplexných enzýmov by mal byť názov určený na základe tej činnosti enzýmu (aktívnej zložke), ktorá určuje funkčnosť pri spracovaní potravín.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5
Článok 7 názov

Zaradenie geneticky modifikovaných **enzýmov** do zoznamu Spoločenstva

Zaradenie **potravinárskych enzýmov** z geneticky modifikovaných **mikroorganizmov** do zoznamu Spoločenstva.

Odôvodnenie

Pojem „geneticky modifikované enzýmy“ by mohol viesť k nedorozumeniam.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6
Článok 8

Potravinárske enzýmy, ktoré nie sú určené na priamy predaj konečnému spotrebiteľovi, predávané jednotlivo alebo v zmesi s ostatnými enzýmami **a/alebo s inými zložkami definovanými v článku 6 ods. 4 smernice 2000/13/ES**, sa môžu predávať iba vtedy, ak sú na obale alebo nádobe uvedené informácie stanovené v článku 9 až 12 tohto nariadenia, ktoré musia byť viditeľné, ľahko čitateľné a neodstrániteľné.

Potravinárske enzýmy **a prípravky z potravinárskych enzýmov**, ktoré nie sú určené na priamy predaj konečnému spotrebiteľovi, predávané jednotlivo alebo v zmesi s ostatnými enzýmami, sa môžu predávať iba vtedy, ak sú na obale alebo nádobe uvedené informácie stanovené v článku 9 až 12 tohto nariadenia, ktoré musia byť viditeľné, ľahko čitateľné a neodstrániteľné.

Odôvodnenie

Cieľom je uľahčiť obchodné označovanie potravinárskych enzýmov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7
Článok 9 odsek 2

2. Ak sa potravinárske enzýmy predávajú v zmesi s ostatnými enzýmami, informácie uvedené v odseku 1 sa uvádzajú o každom potravinárskom enzýme **v zostupnom poradí jeho percentuálneho podielu na celkovej hmotnosti**.

2. Ak sa potravinárske enzýmy predávajú v zmesi s ostatnými enzýmami, informácie uvedené v odseku 1 sa uvádzajú o každom potravinárskom enzýme.

Odôvodnenie

Cieľom je uľahčiť obchodné označovanie potravinárskych enzýmov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8
Článok 12 odsek 1 písmeno ga) (nové)

ga) dátum spotreby, po ktorom by bolo použitie potravinárskeho enzýmu nevhodné;

Odôvodnenie

Pre výrobcov potravín je dôležité poznať trvanlivosť potravinárskych enzýmov, aby mohli zaistiť bezpečnosť potravín.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9
Článok 18 odsek 4 písmeno ba) (nové)

ba) Komisia môže zaradiť do zoznamu Spoločenstva všetky potravinárske enzýmy povolené v Dánsku, Francúzsku alebo Spojenom kráľovstve alebo zhodnotenú Spoločným vedeckým výborom pre potravinárske prísady bez toho, aby sa vyžadovalo uplatňovanie odseku 2 alebo stanoviska úradu.

Odôvodnenie

Na potravinárske enzýmy už zhodnotenú Spoločným vedeckým výborom pre potravinárske prísady (JEFCA) alebo už povolené v Dánsku, Francúzsku alebo Spojenom kráľovstve by sa mohol uplatniť zrýchlený postup. Toto uľahčí prácu Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA).

POSTUP

Názov	Potravinárske enzýmy
Referenčné čísla	KOM(2006)0425 - C6-0257/2006 - 2006/0144(COD)
Gestorský výbor	ENVI
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	ITRE 5.9.2006
Spravodajkyňa výboru požiadanej o stanovisko: dátum menovania	Erna Hennicot-Schoepges 4.10.2006
Prerokovanie vo výbore	28.11.2006 27.2.2007 27.3.2007
Dátum prijatia	27.3.2007
Výsledok záverečného hlasovania	+: 47 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jan Březina, Renato Brunetta, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Silvia Ciornei, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papanizov, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Radu Țîrle, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alexander Alvaro, Philip Dimitrov Dimitrov, Avril Doyle, Robert Goebbels, Matthias Groote, Satu Hassi, Eija-Riitta Korhola, Esko

